

Posudek vedoucího

Autor závěrečné práce: Nela Petříková

Název práce: Líčení, maska, tvář jako výtvarné médium a jeho edukační možnosti

Vedoucí závěrečné práce: doc. PhDr. Marie Fulková, Ph.D.

Oponent závěrečné práce: Mgr. Zuzana Fišerová, Ph.D.

Obor: Specializace v pedagogice, Studijní obor: Výtvarná výchova se zaměřením na vzdělávání (B VV)

Akademický rok: 2020/2021

Obsah a cíl práce

Bakalářská práce Nely Petříkové se zabývá zdánlivě „obyčejným“ tématem, které se váže ke každodenní praxi líčení a krášení, vnímaného jako banalita všedního dne ženy západní společnosti. Když se však zamyslíme hlouběji, objeví se symbolické struktury, které tuto praxi zakládají a z nich se již dá usuzovat na edukační potenciál. Tvář, maska a líčení se zde stávají výrazovým médiem a také médiem kreativity a vzdělávání nejen ve výtvarné výchově, ale také v širším, antropologickém rámci jako cesta k pochopení a uznání jiných kultur a jak, říká sama autorka, také „rozvíjení tolerance, poznávání hranic kreativity a zacházení s vlastním tělem.“ K tomu cílí práce obsahově jak v teoretické části, která mapuje kulturní zázemí výše zmíněných jevů, tak v tvůrčí části, jež se věnuje taxonomii druhů líčení a jejich praktickému provedení, které ústí do návrhů didaktického charakteru. Teoretická část také odkazuje na vizuální příklady, vážící se k explikovaným tématům.

Struktura práce a autorská část

Práce je členěna tradičně (a také věcně) do tří částí a pojednává jak historické pozadí sociální praxe make-upu, vztahem této praxe k jejímu nositeli a provozovateli, významům líčení pro konstrukci identity nositele/nositelky a studuje rovněž funkce symbolické komunikace prostřednictvím vztahu tváře a masky či make-upu a barevné symboliky. Tato část se také zabývá fenoménem body-artu a masky z hlediska historie. Autorka se také věnuje zmapování odborné terminologie a celkem důsledně pracuje s odborným slovníkem.

Těžiště práce leží v praktické části. Tvůrčí přístupy a určité konvence, vývojově vzniklé s rozšířením make-upu jako kulturní praxe západní společnosti, jsou zajímavě představeny. Oceňují genderové vyvážení a uplatnění jak modelky, tak modela. Jeho citované reakce na mužské varianty líčení považují za osvěžení práce. V této části projevila autorka nejvíce invence a série fotografií navrhovaných stylů líčení (realizované face charty) je decentní a nápaditá: obsahuje dvojí variantu genderově rozlišené konvence líčení s ohledem na aktuální kulturní zvyklosti. Fotografická portrétní série je civilní, dokumentární a nepracuje s větším

aranžováním scény, ani modelky/modela. Jde o věcné zachycení řešení daného typu líčení a drobných doplňků. Tvůrčí deník dává nahlédnout do autorčina uvažování a reflektuje její výtvarné pojetí a vnímání, senzitivitu a vztah k sobě i k mužskému modelu.

Maska, tvář a make-up jako téma vyučování ve VV. Třetí, didaktická část, se zabývá rozvedením tvůrčího projektu a reflektuje zkušenosti, získané v průběhu jeho realizace i výsledků. Didaktická část s ohledem na předchozí aktivity odůvodňuje, proč je možné a vhodné využít výtvarné médium líčení a masky ve výuce výtvarné výchovy na základních, středních nebo uměleckých školách. Autorka představuje čtyři návrhy vyučovacích hodin, které standardně strukturuje, včetně časové dotace, návrhu věkové skupiny, pro kterou je kreativní práce navržena, pomůcek, cíle a zadání, včetně dopisu rodičům, vazeb na RVP a informačních zdrojů.

Věcné zpracování: Téma je neobvyklé a věřím, že by mohlo zaujmout i další kolegyně k experimentálnímu vyzkoušení v praxi. Je dobře a jednoduše zakontextované do antropologického výkladu. Výzkumná část by zasloužila větší erudici, ale to by autorská část musela být jinak postavena.

Správnost citace a odkazů na literaturu, grafické, formální a jazykové zpracování

Práce je celkem jasně a srozumitelně napsána, pravopis je standardní. Autorka dodržuje citační a bibliografické normy, ilustrace a dokumentace je zaopatřena popisky a je zde také seznam vyobrazení a jejich zdrojů. Při práci s modelem byly uplatněny etické zásady informovaného souhlasu.

Závěrem oceňuji poctivou snahu zvládnout práci na slušné, solidní úrovni a oceňuji také pozornost, kterou Nela Petříková věnovala všem doporučením vedoucí práce. Bylo mi potěšením vést s autorkou dialog.

Tuto bakalářskou práci doporučuji k obhajobě.

Datum 13. 5. 2021

Podpis Doc. Dr. Marie Fulková